იმერეთი

ფასი:
წლიურათ . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. საზღვარგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 70

წელიწადი მეორე

1913

კვირა 2 ივნისი

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ“.

ყოველდღიური გაზეთი

ტელეფონი № 149.

...ულობისა და ჭურჭლე-
...ის მაღაზია ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

...ციალური განყოფილება ელექტრონის მოსაწყობი მასალების და არმატურებისა, რაც ყოველთვის უმაღლესი ხარისხის მოგვეპოვება ცნობილი ფირმებისაგან. აგრეთვე ვკისრულობ ...ით და ელექტრონის გასანათებელი მავთულების მოწყობას; ყოველთვის მოგვეპოვება მსურველთათვის სპეციალისტი მონტიორები. ჩვენი მასალების ხარისხის სიკეთეს ჩვენ ვკისრულობთ. ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშე.

პატივის ცემით ფ. ს. ფილიპოვი.

...ება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე

...წადი მეორე

იმერეთი

1913

...ეთის ფასი:

ერთი წლით . . . 7 მანეთი.
ნახევარი წლით . . . 4 მანეთი,
ერთი თვით . . . 3 აბაზი.
და ცალკე ნუმრის . . 1 შაური,

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამი მანეთი.

...ცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით სტრიქონი ღირს ...ურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

...თის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოთ ...ისამართით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ. редакція газеты „ИМЕРЕТИ“ Василію М. Чепидзе.

...ანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

ქუთაისი.

პაიებზე დამყარებული ამხანაგობა

· კირაკოზოვი & ბ. გ. ოგანოვი.

გაზაფხულისა.

და ზაფხულის სეზონი

ტრიკო,
კასტორი,
დიოგონალი,
ჩესუნჩა,
რაგოჟი,
ტილო,
პარუსინა,
ბატისტა,
კისეია,
შემიზი,
ჩითი.

პოპლინი,
მესალინი,
ქივრონი,
ლიბერტი,
ლევანტინი,
სტოლსაფრები,
„პოკრიფალო“,
პირსახოცი,
ხელსახოცები,
მადაპოლამი,
ლანკორტი.

...ონ გაბილაია გულითადის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთ, ნაცნობ და მეგობრებს დაუვიწყარი დის

დომინას

...გარდაცვალებას. დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული, რომელიც მოხდება დ. აბაშაში.

წლიურ ხელის მომწერთა საყურადღებოთ

თანხმათ [illegible] თუთის არ

— შემოიტანს —

გაზეთის გზავნა მოესპობათ.

...ისის გუბერნიის მცხოვრებ უმაღლეს სასწავლებლებში მოს... ახალგაზდობის დამხმარე საზოგადოების გამგეობა უმორ... ...ათ სთხოვს საზოგადოების წევრებს მობრძანდენ საზოგადო კრე... რომელიც დანიშნულია 2 ივანობისთვეს, 12 საათზე ქუთაისის ქალაქის გამგეობის დარბაზში.

...საზოგადო კრებას განსახილველი აქვს შემდეგი საკითხები:

...) არჩევა კრების თავმჯდომარისა, საზოგადოების საპატიო წევრთა, გამგეო... ...ა სარევიზიო კომისიის წევრთა და მათი კანდიდატებისა, ხაზინადრისა და ...ისა;

...) განხილვა და დამტკიცება საზოგადოების მოღვაწეობის ანგარიშისა, სა... ...ო კომისიის მოხსენებისა და მომავალი წლის სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვისა, ...) გამგეობისაგან საჭიროების დროს გაცემული შემწეობის რაოდენობის ...ღვრა;

...) სათადარიგო ან სპეციალური თანხების დაარსება;

...) საკანცელარიო ხარჯების დასაფარავი ფულის რაოდენობის განსაზღვრა ...და 3) წესდების ზოგიერთ მუხლთა შეცვლა და დამატება.

ფარნა ბეჟანის ძე გაბუნია

ქუთაისი

მაქვს პატივი ვაცნობო პატივცემულ საზოგადოებას, რომ მე საპარტიო საწყობი ფართლეულობისა და რეზინის კალოშებისა

გადავიტანე

საკუთარ სახლში, ვორონცოვის ქუჩაზე, წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებლის პირდაპირ.

მიღებულია დიდძალი საქონელი, იყიდება პარტიით და წვრილათ.

პატივისცემით: ფარნა ბ. გაბუნია.

დღიური.

— ჩინეთის პარლამენტში რუსეთის ხელშეკრულობა მონგოლეთის შესახებ უარყვეს.

— სოფიიდან სერბიის ელჩი თავის ოჯახობით ბელგრადს წავიდა.

— ავსტრიის პრესა რუსეთის მეფის წერილს ბულგარეთისა და სერბიის მეფეთა მიმართ დიდი ალტაცებით შეხვდა.

— სტამბოლში დიდი ვეზირის მკვლელობის გამო ბევრი დააპატიმრეს.

— ბუდაპეშტში დეპუტატთა პალატის სხდომებს ოპოზიციის წევრები არ ესწრებიან.

— ბულგარეთმა სერბიას წინასწარი ხელშეკრულობის ხელმეორეთ განხილვაზე უარი უთხრა.

— ბულგარეთის მინისტრთა უკასხკხელმა კრებამ გადაწყვიტა—არაფერი დაუთმოს სერბიასა და განმეორებით მოითხოვოს ხელშეკრულობის ასრულება.

— ბელგრადის გაზეთებს კონფისკაცია უყვეს პაშიჩის წინაამდეგ გალაშქრებისთვის.

— ცნობაა—სერბიის მინისტრი პაშიჩი სამსახურიდან გასვლას აპირებსო.

— სოფიაში კომენდატის განკარგულებით ღამით ყოველგვარი გართობა აკრძალულია.

— მთაშავეთი 15 ათას ჯარის კაცს აგროვებს სერბიელების დასახმარებლათ.

— სერბია—ბულგარეთის საზღვარზე 300 ათასი ბულგარეთისა და 220 ათასი სერბიის ჯარის კაცი სდგას.

— ლონდონში სუფრაჟისტ-ქალთა იარაღის საწყობი აღმოაჩინეს.

— თეირანში დიდი მღელვარებაა.

— ბულგარეთში უცხოეთის გაზეთების ცნობილი კორესპონდენტები ჩავიდენ.

— სათათბიროს თავჯდომარის ამხანაგათ ურუსოვის ნაცვლათ, პროგრესისტ ლვოვს ასახელებენ.

სახელმწიფო სათათბირო.

31 მაისის სხდომა.

როძიანკო თავჯდომარეობს. განსახილველ საქმეთა შორის **ურუსოვის** განცხადებაა, რომ ის დეპუტატობას თავს ანებებს ურუსოვი თავჯდომარის ამხანაგი იყო, რომლის არჩევაც ხვალ მოხდება. გძელდება კამათი სახალხო განათლების მინისტრის ხარჯთაღრიცხვის შესახებ. **პურიშკევიჩს** ნახევარი საათის ლაპარაკის ნება აქვს. ის მოითხოვს, მომეცით ნება განსაზღვრულ დროს შემდეგ კიდევ ვილაპარაკოო. სათათბირო იმის თხოვნას აკმაყოფილებს, ორატორი ამბობს: დაწყებითი შკოლის სახელმძღვანელო გამრყვნელი შინაარსისაა, ამხედრებს ერთს წოდებას მეორეზე და ამრავლებს „ხულიგანებს“. არსებობს ორი სამინისტრო,—ერთი ოფიციალური, მეორე მემარცხენეთა მიერ შექმნილი. ეს მეორე უფრო მუყაითად მუშაობს და სწამლავს ბავშის სულს. მთავრობის წარმომადგენლები ცალცალკე ებრძვიან შკოლაში რევოლიუციონურ ლიტერატურას, მაგრამ ბრძოლა არ სწარმოებს ისე, როგორც საჭიროა. მემარჯვენეების სურვილია—მინისტრმა მიიღოს ყოველი ღონისძიება ამ ბოროტების შკოლიდან აღმოსაფხვრელათ. მთავრობამ უნდა შეიმუშაოს სახელმძღვანელო, რომლის ხმარებაც დაწყებით შკოლებში სავალდებულოთ იყოს. აგრეთვე უნდა მიაქციოს მასწავლებლების მომზადებას ყურადღება. სამასწავლებლო კურსები—ბუდე პოლიტიკური ორგანიზაციებისა, უნდა დაიხუროს ან შემცირდეს მათი რიცხვი. ორატორს უმჯობესათ მიაჩნია—სოფლის მასწავლებლებათ ვაჟების მაგიერ ქალები დანიშნონ.

...ქიმი ა. მ. ასათიანი

...ლობს ავათმყოფებს (შინაგან ქალთა ...ებს და ბავშვებს) ახალ ბინაზე.

...ლის ქ. კლასიკური გიმნაზიის პირ... რადიუმის გვერდით ჩილინგაროვის სახლი.

...ქიმი ი. ჩარექოვი

...ენისიდან მიიღებს კანის და ვენე...ლი ავათმყოფებს ახალ ბინაზე.

...არანის ქუჩა, პოლიციის გვერდით, ...ლოვის სახლში.

...ქიმი ვ. ი. ფეშინი ქირურგიული და საშარდე სნეულება

...ღლდე 12—2 და 4—6 საათამდი.

...ტლის ქ. გვახარიას სახლი.

მასაჟით სამკურნალო კაბინეტი

მ. გალანჩივაძისა.

ვკურნავ მასაჟით, სააქიმო ვარჯიშობით, კანქვეშ შესაშხაპუნებელი წამლით და ვსპობ სახეზე: მუწუკებს, ნაოჭებს, ჭორფლს, მეტ 'აიწითლეს, ნაყვავილევსა და სახის ყოველგვარ ავათმყოფობას. აგრეთვე ვუცრი ყვავილსაც.

გენერლის ქუჩა, აქიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლი.

აქიმი კ. თ. ტყეშელაშვილი.

...ათი აპრილიდან ღებულობს ავათმყოფებს (შინაგანი, ვენერიული, კანის) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის უკან. პუშკინის ქუჩიდან ტელეგრაფის შესახვევში.

რუსი ქალები პოლიტიკას ყურადღებას არ მიაპყრობენო. ის თხოულობს მასწავლებელთათვის ჯამაგირის მომატებას. **ნოვიკოვ** მეორეს უმაღლესი განათლების საქმეთა მდგომარეობა უნუგეშოთ მიაჩნია. ეხება მოსკოვისა და პეტერბურგის უნივერსიტეტებსა და აღნიშნავს, რომ პროფესორის კათედრა საამისო ცოდნას მოკლებულ პირთ უკავიათ, რუსი სტუდენტები იძულებული ხთებიან საზღვარ გარეთ წავიდენ, სადაც შემდეგ აუტანელ პირობებში ვარდებიანო. შემოქმედებითი მუშაობა სამინისტროსი იმით გამოიხატა, რომ საზღვარგარეთის სემინარიები დააარსა. ადგილი, სადაც სემინარიებს აარსებს,—ტიუბინგენი და კარლსრუე ვერ არის შესაფერისიო **ჩხეიძე**: თანამედროვე შკოლებში გარკვეულათ აწარმოებენ მორიგ პოლიტიკას, რომელსაც ახლო დამოკიდებულება აქვს რუსეთის შინაურ პოლიტიკასთან. შეუძლებელია სახალხო განათლების მინისტრს მივანდოთ ბედი რუსეთის კულტურისა და რუსი ბავშებისა. ორატორი თავის სიტყვის ბოლოს ისეთ სიტყვებს ხმარობს, რომ თავჯდომარე წესიერების დაცვას ურჩევს. შემდეგ თავჯდომარე გაეცნობა სტენოგრაფიულ ანგარიშსა და წინადადებას აძლევს სათათბიროს—ჩხეიძე ერთი სხდომიდან დაითხოვონ. კენჭის ყრით თავჯდომარის წინადადებას ღებულობენ მამა **სმირნოვს** უმაღლესი შკოლის საქმეში ძირითადი რეფორმების მოხთენა საჭიროთ მიაჩნია. ვერ აკმაყოფილებს უმაძლეს შკოლათა შესახებ მინისტრის პროექტები. **სტარლიჩანოვი** აღნიშნავს, სამინისტრო განათლებას ხალხის გამოფხიზლებისა და გათვითცნობიერების წინააღმდეგ იარაღათ ხმარობს და ამიტომ ტრუდოვიკები ხარჯთაღრიცხვის წინააღმდეგი არიანო. **ირანოვი**. სულიერ დამოკიდებულებას სტუდენტებსა და პროფესორებს შორის ვერ ხედავს. იხსენიებს უკრაინულ საკითხსა და ამტკიცებს—უკრაინის უნივერსიტეტში უკრაინულ ენას უნდა ქონდეს ადგილიო. **პოტნიკოვი** კიცხავს სახალხო განათლების მინისტრის უმაღლეს შკოლასთან დამოკიდებულებასა და ამბობს:—მინისტრი გაერთიანებულ თავად-აზნაურთა ნაკარნახევს ახორციელებსო. **ლენპიცკი**. [illegible] განათლებას გამო მოთხოვნილება სტიქიონურად გაიზარდა. პოლონეთის ხალხს, რომელსაც აქვს თავისი ისტორია, ლიტერატურა, უნდა ქონდეს დაბალი, საშვალო და უმაღლესი ტიპის თავისი შკოლა. პოლონეთის ხალხს იმედი აქვს—სამართლიანი რეფორმების მოხდენის. დღევანდელი სამანისტროს მოღვაწეობა კი ეწინააღმდეგება ხალხის ინტერესებს. აცხადებს—კოლო წინააღმდეგია ხარჯთაღრიცხვის დამტკიცებისაო. შემდეგი სხდომა საღამოს.

სამიწის მზომელი განყოფილება სადგილ-მამულო ბანკში.

ჩვენს გაზეთში დასტამბული ცნობები ადგილობრივი საადგილ-მამულო ბანკის წარმატების შესახებ, უეჭველია, სასიამოვნოთ დარჩებოდა ყოველ ქართველს, ვისაც კი ესმის ამ დაწესებულების დიდი მნიშვნელობა ქართველთა მიწის მფლობელობის მოწესრიგების საკითხში. მაგრამ ჩვენს მოვალეობას შეუსრულებლათ მივიჩნევდით, თუ კეთილი სურვილის კრიტიკით ვერ შევსძლებდით მისი კიდევ უფრო წარმატებისათვის ხელის შეწყობას. შარშან ამ დროს, როგორც გავიგეთ, მიწის მზომელის ადგილის გათავისუფლების ამბავი, იმ წამსვე აღვნიშნეთ ის სიფრთხილე, რომელიც უნდა გამოეჩინათ ბანკის მესვეურებს ამ თანამდებობაზე მოსაწვევი პირის არჩევის დროს. თუ რამდენათ მიაღწია მიზანს ამ ჩვენმა გაფრთხილებამ ამას მიმდინარე და შემდეგი წლების ანგარიშები გვაჩვენებს, რადგან ახლათ მოწვეულს პირს წარსულ საანგარიშო წლის განმავლობაში მხოლოთ ორი თვე ქონდა საქმეების გასაცნობათ და ისიც ზამთრის სეზონში. ზემო აღნიშნული მნიშვნელობა დასავლეთ საქართველოს ერთადერთ საადგილ-მამულო საკრედიტო დაწესებულებისა გვაიძულებს,- არ დაუცადოთ ახლათ მოწვეული პირის პირადი ინიციატივის ნაყოფსა და მოვუწოდებთ რწმუნებულების შეგნებულ ნაწილს, რათა ხელი შეუწყონ ამ მნიშვნელოვან დაწესებულების ერთ უმნიშვნელოვანესთაგანი დარგის წესიერათ დაყენებას. წლევანდელი ანგარიშებიდან ვკითხულობთ, რომ ბანკში დაგირავებული მამულების დიდი უმრავლესობა, როგორც რიცხვით, ისე ღირებულებით ქალაქისაა, სოფლის მამულები კი მცირე ნაწილს შეადგენს. ამასთანვე ჩვენ ვხედავთ, რომ ქალაქის მამულების დაგირავების დროს, უმთავრესი მნიშვნელობა შენობების ღირებულებას ეძლევა [illegible] არც ისე მნიშვნელოვანი უნდა იყოს. მაგრამ, მხოლოთ პირველი შეხედვით, საქმის დაკვირება კი ცხადათ გვაჩვენებს, რომ ქალაქის მამულების დაგირავების დროსაც და წესიერათ მიწის გაზომვას უპირველესი მნიშვნელობა უნდა ქონდეს. სამწუხაროთ ამ ჭეშმარიტების გაგებას ხელს უშლის ის გარემოება, რომ ჩვენ მივეჩვიეთ ჩვენს ბანკში აქამდი არსებულ წესებს, რომელიც შემოუღიათ ბანკის დაარსების ხანებში, როდესაც ოპერაციებიც მცირე იყო და ქალაქის მიწებიც შედარებით იაფათ ფასობდა. მაგალითათ; შენობის მატერიალური საფასურის გასაგებათ ამრავლებენ ერთმანეთზე მის სიგძე-სიფართე-სამაღლეს და მიღებულ კუბიკურ რაოდენობას—კუბიკური ერთეულის სავარაუდო ფასზე. ხოლო ადგილის სივრცის გასაგებათ საკმაოთ თვლიდენ საშვალო სიგძის საშვალო სიგანეზე გამრავლებას. არც ერთი ამათგანი არაა დაფუძნებული ტეხნიკურს მეცნიერებაზე. და თუ ბანკის არსებობის პირველ ხანებში ადგილ-მამულის იაფობის გამო გამოსადეგრათ ითვლებოდა, დღეს, ადგილების შედარებით გაძვირების გამო, ზემოთ ნაჩვენები წესი ანგარიშისა პრაქტიკულ ცხოვრებაშიც გამოუდეგარია.

მაგრამ სწორეთ გამოანგარიშებული მატერიალური საფასურიც კი უმთავრეს შემთხვევაში სრულიად არ კმარა ამა თუ იმ შენობის დასაგირავებელი საფასურის გამოსაანგარიშებლათ. ხშირათ გადამწყვეტი მნიშვნელობა ეძლევა ისეთ პირობებს, რომელთა გათვალისწინება და აწონ-დაწონვა დამოკიდებულია დამფასებელთა მომზადება-გამოცთილებაზე. ყველასათვის ცხადია, რომ ერთსა და იმავე რაოდენობის მატერიალური ღირებულების შენობა ქალაქის ერთ ნაპირზე, რომლის მხრითაც ქალაქის ბუნებრივი ზრდა შემჩნეულია, უსათუოდ მეტ ფასათ შეიძლება დაგირავდეს, ვიდრე იმავე ღირებულების შენობა, მეორე განაპირა ადგილას მოთავსებული, საითაც ქალაქის ბუნებრივი ზრდა არაა მოსალოდნელი. და თუ ასეთი შენობა ქალაქს სავაჭრო ცენტრშია, შეიძლება მის ათჯერ და უფრო ძვირათ დაფასება. აქედან ცხადია, თუ რამდენათ უმნიშვნელოა შენობის შეფასებისათვის სწორათ გამოანგარიშებული მატერიალური ღირებულებაც; და ამით ისიც აშკარაა, რომ არც ისე საჭირო ყოფილა გამოცთილ დამფასებლისათვის რომელმაც არ შეიძლება არ იცოდეს არითმეტიკული ოთხი მოქმედება ტეხნიკური დახმარება შენობების შეფასების საქმეში. „მაგრამ საძირკველი დანგრეულია, მაშინ კედლების აშენებისთვის ყოველი შრომა დაკარგულია“, და ისიც გაგვიგონია, რომ ძვირფას ქალაქის შენობას სწორეთ მაშინ გამონგრევია საძირკველი, როდესაც ის ბანკის საკუთრებათ გამხთარა და ამის მიზეზი ყოფილა მუდამ ის გარემოება რომ შენობის დაგირავებისას ჯეროვანი ყურადღებით არ მოპყრობიან იმ ადგილის იურიდიულ-ტოპოგრაფიულ ხასიათს, რომელზედაც აშენებულიყო დასაგირავებული შენობა. აი, სწორეთ უმთავრესი მოვალეობაა ბანკის ტეხნიკოსებისა, უზრუნველყონ გირავნობის საზღვრების გამორკვეულობა. აქამდი არსებული წესი დასაგირავებელი მიწების გაზომვისა აუცილებლათ საჭიროებს შეცვლას. ჩვენ ვიცით, რომ ქალაქის ადგილებს უმეტეს შემთხვევაში ოთხ კუთხი ფორმა აქვს და დღემდი მიღებული იყო ჩვენს ბანკში ამ გვარი ადგილების სივრცე სიგძე-სიფართის ერთი მეორეზე გამრავლებით მიეღოთ; ეს კი შესაძლებელია მხოლოთ იმ შემთხვევაში, როდესაც ოთხკუთხედი იმავე დროს სწორ კუთხედიც არის. წინააღმდეგ შემთხვევაში, რაც უფრო ხშირია, სწორ კუთხედის ნაცვლად ჩვენ გვაქვს პარალელოგრამი და კიდევ უფრო ხშირათ—უბრალო ოთხკუთხედი, რომელთა სივრცე იმდენათ უფრო მცირეა, რამდენათაც მათი მახვილი კუთხე უფრო მცირეა, ანუ ბლაგვი კუთხე უფრო მეტია სწორზე. სივრცის რაოდენობის სწორ ანგარიშზე კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია საადგილ-მამულო ბანკისათვის საკუთარი გირაოს საზღვრების სისწორით აღდგენის შესაძლებლობა, ეს კი მოსახერხებელია იმ შემთხვევაში, როდესაც თავიდანვე დაინიშნება პარალელოგრამის ანუ უბრალო ოთხკუთხედის კუთხეების ანუ ირიბული სიგძის (діагональ) ზომაც, რასაც ჩვენ ვერ ვხედავთ ძველი გირავნობის საბუთებში. ხოლო თუ გასაზომავი მიწა არა ოთხკუთხედია, არამედ მრავალკუთხედი, იმ შემთხვევაში ეს უკანასკნელი შეიძლება გვერდების და კუთხეების გაზომვით ანუ მხოლოთ გვერდების გაზომვით, სამკუთხედებათ დანაწილებით გამოვიანგარიშოთ და ამით მივიღოთ როგორც სწორი სივრცე ისე საკმარისი ელემენტები საზღვრების მოსალოდნელ აღსადგენათ. როდესაც ბანკის გამგეობას ისე ექნება საქმეები დაწყობილი, რომ საზოგადოებას იმედი ექნება სავაჭრო განცხადებებში აღნიშნული ცნობები მამულის სივრცის შესახებ მართალი გამოდგება, უეჭველია მამულების ბანკზე დარჩენის შემთხვევები შემცირდება. [illegible] დარჩენილობის უფრო გაადვილდება. ზემოთ ჩვენ მოვიყვანეთ უმარტივესი მაგალითი, სინამდვილეში კი, საზოგადოთ, უფრო რთული შემთხვევები: როგორც ნამდვილი სწორი კუთხედი ისე ნამდვილი პარალელოგრამი საქალაქო ადგილების ფორმაში იშვიათია, მასთან ქალაქის ადგილებზე გაშენებული სახლები ხშირათ შეუძლებლათ ხდიან პირდაპირის საშუალებით ადგილების [illegible] ლი სიგძის გაზომ[illegible] და მი[illegible] ხთიან ტეხნიკოსს გამოიყენ[illegible] არა პირდაპირი მეთოდები, [illegible] ჩვენ [illegible] ანუ მიწის მზომელობა. ზემო[illegible] [illegible] ტიული [illegible]: საადგილ [illegible] **ბანკში დასაგირავებელი ქალაქ[illegible] ლების დამფასებელი ვამისის [illegible] რი მოქმედება უნდა მიმართულ[illegible] უმთავრესათ გირავნობის მოწ[illegible] მიხედვით მამულების საზღვრებ[illegible] ნიკურათ გამორკვევისაკენ და [illegible] მავალში აღსადგენათ საჭირო [illegible] შეკრებისაკენ, რომლის შესრ[illegible] მეთვალყურეობა, უეჭველია, დაევალოს ბანკისავე სამიწ[illegible] ლო განყოფილებას.**

(შემდეგი იქნება).

ახალი ამბა[illegible]

ჩვენი გაზეთის „იმერეთი“-ს [illegible] **ნუმერი უქმეების გამო 5 ივნისს [illegible]**

✦ ადგილობრივმა ყასბებმა გაიტანეს, მათი თხოვნებითა და [illegible] ბით თავმობეზრებულმა საბჭომ [illegible] დააკმაყოფილა მათი თხოვნა და [illegible] უცხო ჯიშის საქონლის პირველი [illegible] ხის გირვანქა ხორცზე 18 კაპ., ხარისხისაზე—17 კაპ.; ადგილ[illegible] საქონლის პირველი ხარისხის [illegible] სამი შაური, მეორე ხარისხის[illegible] კაპ.; ძუძუმწოვარ ხბოს ხორ[illegible] კაპ., გირვანქა სუკზე—22 კაპ., რძილი ხბოსა და ცხვრის ხორც[illegible] შაური და კამეჩის ხორცზე—ორი [illegible] ერთი სიტყვით, დაწესდა ისეთი [illegible] როგორიც არაოდეს არც ერთს [illegible] კავკასიაში, არ არსებულა და არ[illegible] ბობს. ბათომში და ფოთში, მაგა[illegible] ხორცის ნიხრი ყოველთვის ორი [illegible] უფრო დიდია (გირვანქაზე), ვიდრ[illegible] თაისში, ამ ჟამათ კი იქ პირველი [illegible] ხის გირვანქა ხორცი იყიდება მხ[illegible] 16 კაპ. თფილისის ნიხრი საზო[illegible] [illegible] კი იქაც 16 კ. იყიდება ვანქა ხორცი. ასე რომ, [illegible] სის ქალაქის საბჭომ ყველას გადა[illegible] ეს ახალი ნიხრი გუბერნატორს [illegible] დაუმტკიცებია, მხოლოდ წინად[illegible] აძლევს ქალაქის გამგეობას, რომ [illegible] ყური ადევნოს საკლავ საქონლის [illegible] სებს და, როგორც კი შესაძლე[illegible] იქნება, მაშინვე დააკლოს ახალ ნ[illegible]

ღამის ზღაპარი.

ღამის გუშაგი წითლად ღებავდა მთის მწვერვალსა და არე-მარეს აცისკროვნებდა.. იგი დიდებულ თხემს ლალის ჯილას აღგამდა.—ღამის მნათობი იბადებოდა.

მთვარის შუქებით ქსოვილ-ქარგული წითელი ჯილა ნათელსა ფენდა ასწლოვან ნაძვებს, გულში ეკვროდა... ცა, მთის მწვერვალი იღიმებოდა... მთვარე ამაყათ ზევით მოსრიალობდა, იგი სამყაროს ეშხით იბნიდებოდა.

ამოშუქდა. ციაგი სხივნი არე მარეს გულს ჩაეკონა, ჩაიხლართა; გრძნობით ჩაეკვრა ნაზათ მოჩხრიალე პაწა მდინარეს და საიდუმლო ზღაპარი მოუთხრო—.ნაზი ლიტინით ველს გადაეკრა და გადაკოცნა, ტყეში შეძვრა და უმღერა ყვავილ ბალახებს სიყვარულის გიჟი სონეტი.

— ოხ, მთვარევ, გეტრფი! მხოლოდ შენ განდობ ჩემი გულის პასუხს, შენ მოგითხრობ ჩემი გულის წუხილს. მთვარე, ისმინე! გულს ჩაიბეჭდე ჩემი მუდარა, ჩემი ვედრება. მაგრამ.. ეხ, შენ რა საქმე გაქვს ჩემი სულის მწარე მოთქმასთან... შენ რა გეკითხება ადამიანის კაეშნისა უხმო ხარ ბუნებავ, უხმო! ზღაპარია შენი დიდება! ზღაპარია შენი მშვენება!...

და მდელოზე წამოწოლილი შალიკო ამ სიტყვებთან ერთი გვერდიდან მეორეზე გადაბრუნდა.

— ვაგლახ, ცხოვრებავ! წამებაა ჩემი ხვედრი, წამება....

ცრემლები წასკდა.

მას თვალწინ წარმოუდგა მკვდარი მშობლები, ქარხანა, ტანჯვა-ვაება მუშათა კლასის—მშობელი ერის!

შალიკო! --მოესმა ძახილი შორით.

— მოდიან! კვლავ ზღაპარი, ღამის მშვენიერი და გულსაკლავი ზღაპარი ზღაპარი სინამდვილე და ჯადოსნური!! შორით ისმოდა ქარხნის გუგუნი.

— შალიკო, ხა, ხა, ხა, მოვედით!—კისკისით წამოიძახეს ახალგაზდა ქარხნის მუშა ქალებმა.

— დასხედით გოგონებო!!

—- გვიამბე, შალიკო, ზღაპარი, გვიამბე, მე მიყვარს ზღაპარი!—ნიდაყვდაყრდნობით წარმოსთქვა ელიკომ, რომელიც თვალებში მისჩერებოდა შალიკოს.

— ეხ, რა დროს ზღაპარია. ნუ თუ ზღაპრის გუნებაზე ხართ!

— ზღაპარი, ჰო ზღაპარი გვიამბე, რომ დაგვავიწყოს ქარხნის ტანჯვა-ვაება. გიამბე ზღაპარი საოცნებო და ჯადოსნური, რომ დავივიწყოთ ჩვენი ვინაობა, ის რაცა ვართ.-- გვინდა ოცნებაში მაინც ვიგრძნოთ ნეტარება, რომ ეშმაკთან ერთად ჯოჯოხეთში ჩავეშვათ და შევაჩვენოთ ბნელი ძალები,- ხოლო ანგელოზთან სამოთხე ვიხილოთ.

— დიახ, შალიკო, ჩვენ გვინდა ზღაპარი, რომ ერთი წამით მაინც ბედნიერება ვიგრძნოთ! ზღაპარში მაინც განვიცადოთ სიყვარული, თავდადება.

-- გვიამბე, გვიამბე, -იმეორებდა გრძნობით აფრთოვანებული თამრიკო.

— თამრიკო, თეო, ელიკო, მელანავ! იცით, ზღაპარი მეც მიყვარს. მიყვარს ზღაპრის თხრობა, როცა თქვენი გული თრთოლვას დაიწყებს. მაშინ ხელში მიჭირავს თქვენი სულის წმინდა ძაფები და ვარწევ წმინდა ნანით აფრთოვანებულს. დებო, მოგითხრობთ ზღაპარს, მაგრამ იგი არ იქნება ჯადოსნური და საოცნებო, იგი ვერ დაგავიწყებსთ ბოლმა-ვაებასა და კაეშანს, იგი თვით კაეშნით იქნება გალესილი, წამებულთ გულს დაგიამებსთ და საბოლოათ თქვენს სულს აღელვებს, ააფრთოვანებს.

მაშ, მისმინეთ! უსმინეთ თვრამეტი წლის ბოგანო მუშას, რომელიც დღისით მანქანას ეთამაშება, ღამით ლამპართან წიგნს ეჩხუბება—პირველს სტაცებს ხორციელ საზდოს, მეორეს—სულიერ საჭმელს!

მისმინეთ:

— ოხ, წმინდაო ღვთაებავ! მომეცი ნება, ახლათ გაჩენილს ადამიანს გულში ჩავეკრა, მასში განვხორციელდე! მომეცი ნება, თავი ამოვდვა მის ტლანქსაველურ ფრთებში და ვიქლურტულო! ქლურტული ჩემი წმინდა იქნება და სპეტაკი, ვით შემოდგომის პირველი თოვლი! მომეცი ნება, ვაგრძნობინო ადამიანს მთელი ნეტარება უსაზღვრო ბედნიერებისა, რომელიც მისი გონებიდან მიმალულია. მომეცი ნება ადამიანს ვაგრძნობიო წმინდა სხივები მოციმციმე სიყვარულისა, ვაგრძნობიო მეგობრობა, თავდადება მოძმისათვის.

ზესთა-ზეო, გამამხნევე, რათა ადამიანს ჩემი სპეტაკი გული გადაუშალო, ამოვაკითხო წმინდა გრძნობები მის გულის კუნჭულში ამოქსოვილი.

ზესთა-ზეო, მომეც უფლება, ვნახო ტლანქი-უგძნობი ადამიანი, გავიგო მისი ბედი და უბედობა. მომეცი ნება, მივაწოდო ცეცხლი წრფელი გულისა, მომეცი ნება!!

ასე ემუდარებოდა ადამიანთათვის გულშემატკივარი ასული „ცრემლი“ ყოვლად შემძლებელს მეუფეს—უფალს. მაგრამ ზესთა-ზე გამწყრალი სახით „ცრემლსა“ ტუქსავდა, ნებას უბორკავდა, ფრთას უკვეცავდა.

„ცრემლს“ აევსო ფიალა თმენისა.

და ჩაეკონა ადამიანს, გულში ჩაუძვრა...

მაგრამ ზესთა-ზემ განრისხებულმა ქვეყნათ აფრინა სათაელი.

იგი მიადგა ადამიანს, რომლის გულში „ცრემლი“ ცხოვრობდა.

— წყეულო, განვედ ადამიანის ბოროტი გულიდან--უბძანა სათაელმა.

— მე ვარ მშვიდობა და ნეტარება, მევარ შეგნება და უკვდავება.

ვარ სიყვარული და მეგობრობა, მე ვარ ძმობა და სათნოება...

მომეცი ნება დავრჩე ადამიანში!

— არადროს!—იყო პასუხი.

— მე მწადია ადამიანის კეთილდღეობა, არ მინდა იყოს იგი ველური... მომეცი ნება დავრჩე ადამიანში?!

— განვედ, ისმინე ბძანება ღვთისა.

- მე ვარ პატიოსნება, უმწიკვლობა და ნეტარება!. ვარ სპეტაკი ჰკუა-გონება —მიყვარს ადამიანი!!

— განვედ, ისმინე ღვთისა.

— მე ვარ მისწრაფება, ძებნა, კვლევაძიება, ვარ ჭეშმარიტება და უკვდავება... არ გამოვალ, დამსაჯეთ, მე მუდამ ადამიანში დავრჩები.

— განვედ, ისმინე ბრძანება იეგოვასი

— მე ვარ თავისუფლება, ძმობა-ერთობა,—ვერვინ გამაგდებს!...

— დაანებე თავი! წყეულიმც იყოს!—მოისმა ხმა მეუფისა. დე, ეგ იყოს ადამიანის ბატონ-პატრონი... ხა, ხა, ხა! ეი, სატანავ! შენც ადამიანის სულში ჩაძვერი: —იყავ წყვდიადი და ბოროტება, იყავ უკეთესობა, ტანჯვა-ვაება, სიკვდილით შეცვალე უკვდავება, იყავ ბნელეთის მოციქული და მზაკვრობა, იყავ ადამიანის სულის მღრღნელი და შემბოჭველი...

— ვაგლახ, ჩემო მისწრაფება, ვაგლახ, ჩემო მწარე ბედო!—დაიკვნესა ადამანმა და პირველათ ამოსკდა ქვითინი, ცრემლები ღაპა-ღუპით წამოვიდა.

და პირველი **ცრემლი** ადამიანმა დაღვარა „ცრემლისა და სატანას“ ბრძოლაში.

— მას აქით ცხოვრობს „ცრემლი“ ადამიანის გულში დემონთან ერთად. აი, ასე გაჩნდა პირველი ცრემლი, ტ[illegible] ვაების გამომხატველი, რომელიც [illegible] სათაელსა და სურს იგი დაადნოს. მა[illegible] დებო, ეს ხომ ზღაპარია, რომელი[illegible] თავე—გაბრწყინვებული სახით წა[illegible] სთქვა შალიკომ და ქალებს გადახედ[illegible]

მთვარე კი ცაზე ციმციმებდა.

შალიკოს მიერ ნაამბობს გულს [illegible] დავდა.

მსმენელები თამრიკოს გარდა ნელ[illegible] ბიჯით შინისკენ გაუდგნენ.

თამრიკო კი რაღაც ძალამ გაიტა[illegible] ბასრი ბრჭყალები უცოდველ გულში [illegible] ბათ ჩაექდო.

— ზღაპარი ტკბილია და ბრუდამ[illegible] როგორც თაფლი—ფიქრობდა იგი, [illegible] პარი...—

და ხვნეშით შალიკოს გადახედა, [illegible] მელიც მთვარეს მისჩერებოდა.

-- შალიკო! და თამრიკომ თავი [illegible] მისი თმა თვარის შუქზე გიშერ[illegible] ბრწყინავდა.

— შალიკო! და თამრიკომ მიაშ[illegible] დიდრონი--წყლით აღსავსე შავი [illegible] ლები.

ცრემლი სიყვარულისა და ტან[illegible] კრთოდა მის წამწამებზე, სხივებს ნამა[illegible]

— თამრიკო!—კანკალით წამოიძახ[illegible] ლიკომ და გულში ჩაიკრა.

მთვარე მედიდურათ სრიალობდა [illegible] ტატნობზე. გიჟი ნიავი ფოთლებს ჩას[illegible] ჩულებდა უზომო სიყვარულის ზღვას[illegible] ტკბილ ნანასავით თავს აღნებოდა.

შალიკო კი თამრიკოს გულში იკ[illegible] და—და სიყვარულის ზღაპარს მოუთხ[illegible] და.

დია ჩრანელ[illegible]

როგორც გავიგეთ, ქალაქის გამგეობას, თანახმად საბჭოს დადგენილებისა წინადადება მიუცია ბაზრის ზედამხედველისა და მისი თანაშემწეებისათვის, ყოველი ღონისძიება მიიღონ, რომ ყასბები მეორე ხარისხის ხორცს პირველი ხარისხის ხორცად არ ყიდდენ და ძველებურ „დავესკვებს" ადგილი არ ქონდეს; რომ ადგილობრივი საქონლის ხორცი არ იყიდებოდეს უცხო ჯიშის საქონლის ხორცის ადგილზე და კამბეჩის ხორცი ძროხის ან ხარის ხორცის ადგილზე. ვნახოთ, ვნახოთ. დაკმაყოფილდებიან ყასბები ახალი ნიხრით და შეასრულებენ თავის სიტყვას, თუ ჩვეულებრივ განაგრძობენ უკანტროლო ვაჭრობას. „ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო", ამბობენ და ჩვენც ვეჭვობთ ქუთათური ყასბების მორჯულებას.

აპრილის განმავლობაში ქიათურის სამრეწველო საავათმყოფოში წოლილა 60-71 ავათმყოფი ყოველ დღე. ავათმყოფებზე დახარჯულა თვის განმავლობაში 708 მან. 32 კ., ე. ი. თითო ავათმყოფის შენახვა დღეში დამჯდარა 39 კაპ.

✦ ქ. შ. წ. კ. ს. ქუთ. განყ. წევრმა ს. კვიცარიძემ გამგეობის დადგენილებით გაუგზავნა კონსტანტინოპოლში იქაურ ქართველ კათოლიკეთა მონასტრის წინამძღვარს მ. პიო შლიაძეს აკაკის სახელობის სამკითხველოსათვის შეწირული ქართული წიგნები: 1. ქუთ. განყოფილების მიერ: „ჯეჯილის" სრული კომპლექტი, ი. გოგებაშვილს ყველა სახელმძღვანელო, ოცდა-ხუთი ცალი და სხვა საკითხავი წიგნები, სულ 100 მ. 2. ქართულ გიმნაზიისაგან—19 მ. 96 კ., 3. ქუთ. წიგ. გამომც. საზ. გამგეობისაგან—10 მ. 10 კ., 4. ტრ. ჯაფარიძისაგან—14 მ. 3. კ., და 5. ის კვიცარიძისაგან 10 მ. 10 კ. და სულ 155 მ. 11 კაპ. წიგნი.

✦ გუბერნატორს საქალაქო საქმეთა საკრებულოსათვის განსახილველათ გაუგზავნია საბჭოს დადგენილება იმის შესახებ, რომ არჩილ ჯორჯაძის ძეგლის ასაგებათ ქალაქის საშვალებიდან გადადებულიყო 100 მანეთი.

✦ ფოთის ქალაქის გამგეობა ქუთაისის ეკითხება: აძლევს თუ არა ქალაქის გამგეობა რამე განსაკუთრებულ ჯილდოს პოლიციელებს, რომელნიც ეხმარებიან ქალაქის აგენტებს დასაფასებელი გადასახადის შეკრების დროს.

✦ იმავე ფოთის ქალაქის გამგეობა ეკითხება ქუთაისის ქალაქის გამგეობას— აძლევს თუ არა ქალაქის საშვალებიდან ფულს თანხა ქალაქის თვითმართველობის მოსამსახურეთა ავათმყოფობის დროს დამხმარებლათ და აძლევს თუ არა მათ ქალაქის აფთიაქიდან უფასოთ წამლებს ან დაკლებულ ფასათ.

თფილისში ჩამოვიდა და ანს წავიდა ... წლებში დაწყებულ გამოკვლევათა ... ცნობილი პროფესორი მარი.

✦ „ბირ. ვედ". კორესპონდენტს ოლგენინს გაზეთის რედაქციიდან წინადადება ... ორი კვირით დარჩეს თფილისში თავის შრომა სომეხთა შესახებ ცალკე წიგნათ გამოსცეს. წიგნის გამოცემისათვის ... ერთ ნაწილს სომეხთა საზოგადოება კისრულობს. წიგნი შევსებული იქნება აგრეთვე თფილისის სომხების მიერ ... ცნობებით.

✦ ოლგენინი ბაქოს წავიდა, სადაც ... თავის ლექციას სომეხთა შესახებ.

✦ ადმინისტრაციის ცნობით კავკასიის ... მცხოვრებთა რიცხვი სტავროპოლის გუბერნიის გამოკლებით 1912 წ. 1 იანვრისთვის ყოფილა 11,334,080. ამ რიცხვში კაცთა რიცხვი 5,977,803, ხოლო ქალთა— 5,356,277 ყოფილა. 1912 წელს მცხოვრებთა რიცხვს 330.170 კაცით მოუმატნია. დაბადებულთა რიცხვში ქალთა ... ვაჟთა სქესის დაბადებულები ... ობს.

✦ „ზაკ. რეჩის" ცნობით ქუთაისში ... ხანში შეუდგებიან ქალაქის ... თეატრის აშენებას. შენობა აიგება ... შვილის ქვრივის ხარჯით, რომელ ... საქმისთვის 200 ათასი მანეთი ...

✦ მგოსანი აკაკი აგერ მესამე კვირაა ... შვილით წყალტუბოს აბანოებზე ... აბანოების პატრონ იოსელიანებს ... მოლაპარაკება გაუმართავთ ამ აბანოების უცხო კაპიტალისტებისთვის იჯარით მიცემის თაობაზე. აკაკიც პირდება ... ფულიანი კაცების შოვნას, რომელ... ამ ბუნებით მდიდარ აბანოებს ევროპიულათ მოაწყობენ, ქუთაისიდან რკინის ან „კონკის" გზას გაიყვანენ. შექმნიან აქ ერთ საუკეთესო კურორტს. დღეს კი ეს აბანოები 3-4000 მან. მეტს შემოსავალს არ უტოვებს მათ მრავალრიცხოვან პატრონებს, რომელნიც ერთი მეორეს შეჰყურებენ და მის გაუმჯობესებაზე გროშით იხარჯებიან.

✦ პირველ ივნისს, საღამოს რვა საათზე ქალაქის უფასო სამკურნალოში მოხდება ქუთაისის ექიმთა საზოგადოების მორიგი სხდომა; სხდომის განსახილველი საგნები: მიმდინარე საქმეები და ავათმყოფების დემონსტრაცია.

სხდომას შეუძლია დაესწროს არა წევრიც.

✦ სატახტო გაზეთები იუწყებიან, რომ პრემიერ მინისტრის კოკოვცევის ადგილზე კრივოშეინი ინიშნებაო, მიწის მოწყობისა და მიწისმოქმედების თავარი გამგე.

✦ გაბრიელის სახელობის ბიბლიოთეკა—სამკითხველოს შენობის ამგებ კომიტეტს შემდეგი შეწირულობა მიუღია: თ-დი დ. კ. ნიჟარაძისგან -10 მან.; ინჟინერი ბურჯანაძისგან—5 მან.; კნ. მ. ა. წერეთლისას, თ-დს მ. ა. აბაშიძეს, სოს. აბაშიძეს და ა. ჯავახიშვილს შეუწირავსთ სამ-სამი მანეთი; ი. მ. ბარათაშვილს, ს. ბ. ლეჟავას ი. გამყრელიძეს ორ-ორი მ. ს. მელიას, რ. წერეთელს, გ. ჯაბაშვილს, ა. სევერინს, მამპლუხს, პონოლოპოლოს, ნევსაძეს, კ. ქლენტს, გ. ხარაძეს, პ. ი. დათეშიძეს, ნ. ასათიანს, მ. გაბინიძეს, ნ. გამყრელიძეს და ინჟინერ ავდეევს თითო მანეთი და ნ. მასხარაშვილს ათი შაური, რისთვისაც ელ. ჯინოშვილისა მადლობას უძღვნის ყველა შემომწირველთ.

✦ რედაქციამ მიიღო „სასოფლო გაზეთი"-ს 27-ე ნუმერი. ჟურნალი შინაარსიანია.

✦ 28 მაისს ბაზრის სანიტარმა ი. გელოვანმა ქარვასლის ქუჩაზე აბდუშელიშვილის სახლში მდგომ მეფურნე ჩოროდვინცს ოქმი შეუყენა პურის უსუფთაოდ გამოცხობისთვის.

დღიური.

13.

მეტი ყურადღება!

ჩვენში რომ ურწმუნო თომას ტიპები მრავლათ იყონ, ეს გასაკვირველიც არ არის... ქართველი ხალხის ისტორიის უკანასკნელი დროის ფურცლები უხვათ გადავუშლის ასეთ ურწმუნოთა და ეჭვით შეპყრობილ პიროვნებათა წარმოშობ მიზეზებს. თანამედროვე ცხოვრების ღვიძლი შვილია იგი, პიროვნება გაორებული, ნება დამსხვრეული და ეჭვის ისრებით დაცხრილული ადამიანი. უკანასკნელ ხანებში, თითქმის მთელი მეცხრამეტე საუკუნე და მეოცე საუკუნის დასაწყისშიც ჩვენი ეროვნული სული აშკარათ არ ამეტყველებულა. ისტორიულად თითქოს მოღლილმა და იმედ გაქარწყლებულმა ერმა თავისი ცხოვრების ნავი ბედის წერას მიუგდო და ნიჩბები დაუშვა; მან თითქოს დაკარგა იმედი ნავსადგურის პოვნისა და ცხოვრების ბობოქარი ზღვის ტალღათა სრბოლას მიჰყვებ-მოჰყვება; უცდის დროს, რომელიც ამ ნავს ან სალ კლდეს შეახებს და სრულად დაამსხვრევს, ანდა ნაპირას გარიყავს და ისიც ვარდ-ბალნარით შემკულ კუნძულზე განცხრომით მოისვენებს.

ასეთია ჩვენი ცხოვრების ბოლო ეპოქის გარეგნული მხარე, მისი სურათი, რადგან, ვიმეორებ ჩვენი ეროვნული მისწრაფება და სული აშკარათ არ ამეტყველებულა; იგი ჯერხნობით პოტენციალური ენერგიის გროვას შეადგენს, მაგრამ რეალურ მოვლენათ არ გამოსულა, რომ ყველასათვის საცნობი და გასაგები გამხდარიყო. ჩვენი ხანა მარტოოდენ ფარულ აუშაობის ხანაა და მას, ვისაც უნდა თავის ფხიზელის თვალით იხილოს მოვლენა და მხოლოდ ამას შემდეგ იწამოს იგი, მას ჩვენი დრო ვერას მისცემს საამისოს. მას რამდენიმეთ აქვს კიდეც უფლება ურწმუნო თომათ გამოდიოდეს და ყოველ საეროვნო საქმეზე ბჭობას ეჭვის თვალით უცქიროს. აბა, რამდენჯერ ჩაუვლია მის წინ მთელ რიგს საზოგადო ასპარეზზე გამოსულ, საუკეთესო იდეებით გატაცებულ ქართველისას. რამდენი ლამაზი სიტყვები, სამართლიანი აზრები, საიმედო ფიქრები, მაღალი ლოზუნგების სმენია მას. ყველა ეს, განსაცდელში ჩავარდნილ, ბნელათ მოცულ, დაავადებულ ერს, ძლიერის დაკვრით შველას პირდებოდა სულ ახლო მომავალში; რამდენჯერ წაუწევია მასაც, ამ ლამაზი საზღაპრო სიტყვებით გატაცებულს, ხელი „ლურჯი ფრინველისათვის", მაგრამ... მთელი ჩვენი ერის ტრაგედია, სწორეთ ამ ერთ სიტყვაში გამოიხატება, მთელი ჩვენი ისტორია მოწმობს შეუდარებელ სიმტკიცესა და სიმამაცეს, რომელსაც უნდა საუკუნოთ უზრუნველეყო ქართველის ბედი და აი, ყოველთვის ამ დროით იჩენდა თავს ეგ ჩვენი ავი საბედისწერო სიტყვა: „მაგრამ"... იგი დღესაც თანა გვდევს და თუმცა მშვენიერების წარმტაც სურათით, დიად იდეალებით ატაცებულვართ, მაგრამ ისევ მალე დაგვიყრია ფრთები და ახალ, ლამაზი სიტყვებისა და აზრების თხზვას შევდგომივართ. განზრახვა ისევ განზრახვათ დარჩენილა; და, აი, ისიც, ვისაც ხშირათ იტაცებდა მაღალი იდეალები და იმედები, დღეს ურწმუნოთ და ეჭვის თვალით უცქერის ყოველ ახალ საქმეს, ახალ აზრებსა და არ უნდა ამ აზრებისა და სიტყვების იქით წასდგას ნაბიჯი... იგი მას არა სწამს და გულში, ვინ იცის, იცინის კიდეც... ჩვენი ცხოვრების პირობებმა არ მოგვცა ჯერ ხნობით საშვალება, რომ სიტყვა საქმეთ გვექცია და ლამაზი სიტყვები ქრებოდა, მისწრაფება უნიადაგოთ იხშობოდა. თითქოს დავეჩვიეთ კიდეც ამ ყოფას, უმოქმედობას, ცარიელ სიტყვაობასა და გულგატეხილნი არც იმას ვეწევით და ვაკეთებთ, რის გაკეთებაც დღეს შესაძლებელია ჩვენი მომავლისთვის.

მრავალი დაავათმყოფდა ამ ეჭვეულობით და „ურწმუნო თომები" დღითიდღე მრავლდება. ეს კი ჩვენდა საბედისწეროთ გახთება, რადგან ურწმუნობა და ეჭვი ყოველ მოქმედებას, საქმიანობას ახშობს და ძირს უთხრის. ამ „ურწმუნო თომებს ერთი, უმთავრესი ავიწყდებათ. ავიწყდებათ, რომ არის მეორე მხარე, საცა იდუმალი მუშაობაა და საცა იჭედება ჩვენი მომავალი... „თომები" მარტო საგნის გარე მხარეს ამჩნევენ და, რაკი რეალურათ ხახულ მოქმედებას ვერ ამჩნევენ, ასე გონიათ, იგი სრულებით არ არსებობს. მაგრამ საკმარისია ღრმად ჩავხედოთ ქართველ ერს სულში, რომ დავინახოთ მისი შინაგანი სულიერი ზრდა, კულტურული წაწევა, თვითშემეცნება, რაც პროგრესის მთავარ ფაქტორთაგანია. საკმარისია ჩვენს მშრომელ ხალხს სულის წიაღში ჩავწვდეთ, რომ ეს მეორე, გარეგნულათ ჯერ არ სახული, მაგრამ მტკიცე მუშაობა აშკარათ შევამჩნიოთ. მაშ, აქით მეტი ენერგია, „ურწმუნო თომა"-მაც უკუ აგდოს ეჭვები და სიბეცე... მეტი ყურადღება რწმენისათვის ამ მხარეს!..

კოდოლა.

დეპეში.

საზღვარგარეთი.

ბუდაპეშტი. დეპუტატთა პალატაში ტისამ მთავრობის სახელით მოხსენება წაიკითხა. ოპოზიციის წევრები კრებას არ დასწრებიან. ტისას დეპუტატები ტაშისცემით მიეგებენ. ტისამ გააცხადა:—მთავრობა იმ პოლიტიკას განაგრძობს, რა პოლიტიკასაც წინა კაბინეტი აწარმოებდა; დაიცავს 1867 წლის კანონებსა და ეცდება ავსტრო-უნგრეთს დიდი სახელმწიფოს სახელი არ დაუკარგოსო.

ბერლინი. ახალი პრუსიის ლანტაგი ბეტმან გოლვეგის სეფე სიტყვით გაიხსნა.

პარიზი. პრესა ყურადღებას აპყრობს მეფის იმ დეპეშს, რომელიც ბულგარეთისა და სერბიის მეფეთ გაეგზავნა. აღნიშნავენ, რომ ეს წერილი სერბია-ბულგარეთის უთანხმოების მოსპობაში დიდ როლს ითამაშებსო.

ბელგრადი. უთანხმოების მოსასპობათ სერბიის მთავრობამ ბულგარეთის მთავრობას ნოტა გაუგზავნა, სადაც ურჩევს დღევანდელი ჯარის ერთი მეოთხედი დაითხოვოს.

ვენა. ქალთა უფლებრივათ გათანასწორების მომხრე ქალთა საერთაშორისო კონფერენცია გაიხსნა. კონფერენციას რვაასი წარმომადგენელი დაესწრო. წარმომადგენლები არიან სხვათა შორის ამერიკიდანა და ავსტრიიდან. ავსტრიის წარმომადგენელმა ქალებმა პარლამენტსა და მინისტრ-პრეზიდენტს მიმართეს თხოვნით, იშვამდგომლეთ ქალთა პოლიტიკური უფლების გაფართოვების შესახებო.

ლონდონი. სათემო პალატაში გრეი ბალკანეთის ამბებს შეეხო. მოიყვანა მეფის დეპეშის შინაარსი და სთქვა:—მოკავშირეები დაპყრობილ მამულთა გაყოფვის გამო თუ ჩხუბს დაიწყებენ, ამ მამულს სრულებით დაკარგვენო.

სოფია. სპალაივოვიჩი დაბრუნდა. დემოკრატიის ბელადმა მალინოვმა კაბინეტში შესვლაზე უარი განაცხადა.

სტამბოლი. მახმუდ-შევქეტ-ფაშას დასაფლავება მოხთა. დასაფლავებას ხონთქრის ორი ვაჟიშვილი დაესწრო. ამ მკვლელობის გამო 150 პირი დაიჭირეს. დაპატიმრებულთა შორის ბევრია სამსახურიდან გასული გენერლები და პოლიციელები. მკვლელი ვიღაც ნაზიბი ყოფილა, რომელსაც დამალვა მოუსწრია. შეთქმულობის ერთი თაოსანთაგანი შერიფ-ფაშაა. ის აბდულ გამიდის დროს სტოკჰოლმში ოსმალეთის ელჩათ იყო და დღეს პარიზში ცხოვრობს.

ბელგრადი. უცხოეთის გაზეთების ცნობა, ვითომც ტახტის მემკვიდრის მოკვლა განეზრახოთ, არ არის მართალი.

ათინა. ტახტის მემკვიდრე ნიკოლოზი სალონიკს წავიდა. სალონიკიდან ის პეტერბურგს ჩავა.

პარიზი. დეპუტატთა პალატაში სამხედრო კანონპროექტის შესახებ მსჯელობა გძელდება.

ბელგრადი. ოფიციაზი „სამოუპრავა" სწერს. სერბიის ხალხმა, მთავრობამ და სკუპჩინამ დაპყრობილ მამულის გაყოფის შესახებ ერთი აზრი გამოსთქვა. გამოთქმული აზრის დაცვა ყოველი სერბიელის წმინდა მოვალეობას შეადგენს. სერბიას სწამს თავის მოთხოვნილების სამართლიანობა.

სტამბოლი. მახმუდ შევქეტ-ფაშას მკვლელი ხუთი კაცი იყო. ისინი ავტომობილით გაიქცენ. პოლიციამ კიდევ დააპატიმრა ეჭვით 62 პირი. ერთობისა და პროგრესის კლუბს სამხედრო პატრულები იცავს. ეშინიათ ხალხის თავდასხმისა.

ბუდაპეშტი. დეპუტატთა პალატამ ბოეტის პრეზიდენტათ, ყოფილი ვიცე პრეზიდენტი ერთხმათ აირჩია. სხდომას ოპოზიციის წევრები არ დასწრებიან.

ლონდონი. რუსეთის მეფის წერილმა სერბიისა და ბულგარეთის მეფესთან მიწერილმა, დიდი აღტაცება გამოიწვია ინგლისში. ინგლისელები რუსეთის ამ გამოსვლას იმედის ბრწყინვალე სხივათ სთვლიან. წერილმა საფრანგეთშიაც ამგვარივე შთაბეჭდილება მოახთინა.

ვენა. სტამბოლიდან ცნობაა—შევქეტ-ფაშისათვის მკვლელთ ათი ტყვია უსვრიათ. მკვლელობას აწერენ ნაციონალურ კომიტეტს, რომელსაც მიზნათ დღევანდელი მთავრობის წინაღმდეგ ბრძოლა აქვს დასახული.

სოფია. კაბინეტს ორი პარტიის წევრთაგან შეადგენენ. მინისტრ-პრეზიდენტათ დაწევა იქნება. ორის გარდა ძველ ი მინისტრები ისევ დარჩებიან.

ბეირუთი. ერთი კვირის განმავლობაში ქალაქში რამდენიმე მკვლელობა მოხთა. არეულობა ფეხს იკიდებს.

ქაირო. ოტომანიის უმთავრესმა კომისარმა ხედუევთან შეტაკების გამო სამსახურიდან გასვლა ითხოვა.

ტანჯერი. ხმაა ტუდლაში შეტაკება მოხთა, რომლის დროსაც 52 კაცი მოკვდა და 169 დაიჭრაო.

ბუდაპეშტი. იუსტიციის მინისტრმა დეპუტატთა პალატაში სისხლის სამართლის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ კანონპროექტი შეიტანა.

რუსეთი.

პეტერბურგი. სათათბიროს საბიუჯეტო კომისიამ კანონპროექტი, მასწავლებელთა პერსონალის სასარგებლოთ 324698 მანეთის გადადებას შესახებ, მოიწონა. გადასახლების მოწყობმა კომისიამ რუს გადასახლებულთათვის სახაზინო მიწის მიცემის შესახებ კანონპროექტი მიიღო.

სავაჭრო-სამრეწველო გაზეთის ცნობით წელს პურის მოსავალი საშუალოზე უკეთესი იქნება.

უფა. სეტყვამ მცხოვრებლებს დიდი ზიანი მიაყენა. სახლებში ფანჯრები ჩაამტვრია წვრილი შინაური საქონელი გაწყვიტა და ბოსტნეული გაანადგურა.

პეტერბურგი. მეფემ ბულგარეთისა და სერბიის მეფეთ წერილი გაუგზავნა, სადაც ომის წინაამდეგ აფრთხილებს. მოკავშირეთა შორის ატეხილ ომში გულგრილათ ვერ ვიქნები და სახელმწიფო, რომელიც პირველი ომს დაიწყებს, პასუხისმგებელი იქნება სრულიად სლავიანთა წინაშეო. თავისუფლებას ვიტოვებ შესაფერი პოზიცია დავიჭირო ამ ომისდროსო.

რვაასი მილიონის ძებნაში.

ჩემი მოგზაურობა რუსეთში მალოროსიის გეტმანის პოლუბოტკის მემკვიდრეობისთვის*

რუსეთის გაზეთებში წაიკითხავდით, რომ მალოროსიის გეტმანს პოლუბოტკოს 1725 წელში შეუტანია ანგლიის ხაზინაში ფული, რომელიც ახლა გამხთარა სარგებლით რვაასი მილიონი და პეტერბურგის უნივერსიტეტის პროფესორი რებეცი იბარებდა მემკვიდრეებს პოლუბოტკოსას 1908 წ. 15 იანვრისთვის ქ. სტაროდუბში, ჩერნიგოვის გუბ. რათა ყველამ გადაწყვიტოს, როგორ მიიღონ ეს ფული. სხვათა შორის, განცხადებაში იყო მოყვანილი გვარები პოლუბოტკოს მემკვიდრეებისა. როგორც წავიკითხე გვარი სამოკვასოვისა, ისე გაიხაროს, მკითხველო, თქვენმა ერთგულმა და ოჯახმა, მე ეს გამეხარდა წამოვხტი, შევბზიალდი, თვალები ერთი ორათ გამიხთა, რა პლანები არ მომივიდა თავში, რა კოშკებს არ ვაგებდი უკვე. რას წარმოვიდგენდი იმას, ან მე ან ჩემი ნათესავები, თუ ამისთანა მდიდარი კაცის მემკვითრე გავხდებოდით, როდესაც ნაჩვევი ვარ, რომ ვინც მომივიდა, მე გამიხთა დასამარხათ.

სამოკვასოვი, აი, საიდან არის ჩემი ნათესავი: პატარა გახლდით, როცა რაჭას მოვიდა გაბრიელ სამოკვასოვი „უჩასტკის ნაჩალნიკათ". ამან შეირთო ჩემი ბიძაშვილი ტარიელ მხეიძის ქალი-და მათ ერთი ვაჟი ალექსანდრე სამოკვასოვი დარჩათ მახსოვდა, რომ გაბრიელ სამოკვაროვი ყო ჩერნიგოვის გუბერნიიდან ქ. სტაროდუბიდან.

მაშინვე გავუგზავნე დეპეში ჩემს კარგ მეგობარს, რაჭის მაზრის უფროსს, რომელსაც ვთხოვე მიღებისათანავე გამოეგზავნა ჩემთან ჩემი დისწული ალექსანდრე სამოკვასოვი. დილას რომ დეპეში გავუგზავნე მეორე დილას სტრაჟნიკით კარს მომადგა ეს ჩემი დისწული და მომაძახა: „ბიძია, რა დავაშავე, რომ დაჭერილი ჩამომიყვანესო?" ვუთხარი მიზეზი და შეაგდო ქუდი ზეცას, აფოფიალდა... იმწამსვე ვაკვრივით წავედით ილიკო ახჯაფარიძის (ნოტარიუსის) კანტორაში, რადგან მეშინოდა—არავინ წამართვას და პირობა არ ჩამოართვას-თქო. შესვლისათანავე მივაძახე ილიკოს: ჩემი ნათლულისთვის აწი მზითევზე ნუღარ იზრუნებ, მე გავათხოვებ მას! საქმის გარემოება რო-ვუთხათი, არც იმას სწყენია, შევატყვე. მაშინვე გადადვა სხვა საქმე და შეუდგა პირობის წერას ჩემსა და სამოკვასოვის შორის. ღმერთმა უშველოს ილიკოსა და ანტონ მეფისაშვილს, ბევრი ოფლი დაღვარეს პირობის დაწერაზე, რა არ ჩაიწერეს შიგ, რომ პირი არ გაეტეხა სამოკვასოვს. პირობა და ვექილობა როგორც შევასრულე სამოკვასოვი გავისტუმრე რაჭაში: ავიღებ თუ არა ფულს, დაგიბარებ და ბანკიდან მიიღებ შენს წილსა-მეთქი. ღმერთმა უშველოს ილიკოს, პირობისა და ვექილობის გასაკეთებელი არაფერი გადუხდევნებია, იმ იმედით, რომ ფულს მივიღებდი კარგათ დავასაჩუქრებდი... ახლაც ელიან ისა და ანტონ მეფისაშვილი საჩუქარს, მაგრამ ვაძლევ პატიოსან სიტყვას ჯერ არ მიმიღია არაფერი პოლუბოტკოს მემკვიდრეობიდან, თვარა მირონობასა და მეგობრობას ორივესას დავაფასებ.

ნოტარიუსის კანტორიდან პირდაპირ წავედი ქუთაისის სადგურზე და გავემგზავრე ბათომს ჩემი კარგი მეგობრის ინგლისის კონსულის სტივენსის სანახავათ. დილას წავედი სტივენსთან. მარინსკის პროსპექტზე შემხვდა ივანე ქაიხოსროს ძე აბაშიძე, გამომკითხა ამბავი და შემომყვა სტივენსთან. სტივენსს როგორც ვუთხარი საქმის გარემოება, ჩემი თხოვნით მაშინვე ჩემთან დასწერა ქაღალდი ლონდონის ხაზინის სახელზე და გაგზავნა, მე კი აღმითქვა როგორც მომივა პასუხი, არის თუ არა ხაზინაში ეს ფული, შეგატყობინებო.

ივანე აბაშიძეც დაფაცურდა, ჩაუფრანგულია სტივენსს და მერეც ხშირათ დადიოდა მასთან, იმ იმედით, რომ მასაც მივცემდი საკომისიოს.

ბათუმიდან დავბრუნდი ქუთაისს, სადაც ბინაზე დამხვდა თორმეტი სტუდენტის თხოვნა, მთხოვდენ სტიპენდიის დანიშვნას. საჭირო არარის სახელისა და გვარის მოყვანა აქ, მარა ყველას ვაძლევ პატიოსან სიტყვას თუკი მივიღე ფული და ისინი კიდევ სტუდენტებათ იქნებიან, უსიკვდი-

*) ამ ამბავს ჩემი მეგობრების თხოვნით ვწერ.

სავაჭრო სახლი გოკიელის შვ-ბი ქუთაისში

მიღებულია: შაბიამანი ინგლისის, გოგირდი დაფქვილის საუკეთესო ხარისხის, ნამდვილი „ვერმორელის“ მანქანა, გოგირდის საბერველები და [illegible]

იყიდება ზომიერ ფასათ.

ლოთ დავუნიშნავ სტაპენდიას.

ჩემის ანგარიშით თვრამეტი მილიონი უნდა მრგებოდა და რო დამენიშნა ათჯერ თორმეტი სტიპენდიაც, თავნიდან რას ვაგებდი... მთელ ქუთაისს მოედვა ამბავი; სეფეს დიდი ფული ერგებაო და, ვერ წარმოიდგენთ, რა ქებაში ვიყავი იმ ცოტა ხანში. ჩემი ყურით მესმოდა. რა ბიჭია, რა ლამაზია, ძაან ვაჟკაცია... რა თვალები აქვს... სეფე კი არა, მეფე ვიყავი კაცებში. წაველ თფილისს, იქაც ქება და ხოტბა...

ორ კვირას შემდეგ მომივიდა სტიფენსიდან ცნობა, რომ ინგლისის ხაზინაში პოლებოტკოს ფული არ არისო, მასთან მწერდა: ხაზინაში არც შეიძლება იყოსო, რადგან ხაზინა სარგებელს არ აძლევსო.

მაშინვე გავუგზავნე დეპეში სტაროდუბში პროფესორს რუბეცს შემდეგი შინაარსის: ჩემი დისწულის მონდობილობით გთხოვთ მაუწყოთ მართალია თუ არა პოლებოტკოს მემკვიდრეობის ამბავი. პასუხათ მომივიდა: მართალია, ჩამოდით-ო.

ეს ამბავი მთელს რუსეთს მოეფინა და რუსეთის გაზეთებში იყო დაბეჭდილი: პოლებოტკოს მემკვიდრე ამოჩნდა რაჭაში სამოკვალოვი, რომლის ვექილს კოლეჟსკი სოვეტნიკი (ჩინიც მომიმატეს) სეფე მხეიძე სტაროდუბს მოდის მემკვიდრეების კრებაზე; მას ხელთა აქვს საბუთი ინგლისის კონსულისა, რომ პოლებოტკოს რვაასი მილიონი ლონდონის ხაზინაში აწყვია.

შვიდ იანვარს შევკარი ბარგი ბარხანა და გავემგზავრე... სადგურისკენ მიმავალმა თფილისის ქუჩით, როცა გაუსწორდი დავით აბდუშელიშვილის სახლს, გამაჩერა „ქუთაისის მიროვოი სუდიის“ თანაშემწემ ანტონ ხაბურზანიამ, რომელმაც ამომაღებია უბის წიგნაკი და ჩამაწერია თავში [illegible] მითხრა: —თუ ძმა ხარ, როგორც აიღო პოლებოტკოს ფულები, ათასი თუმანი მასესხე უსარგებლოთ ხუთი წლის ვადითო. მეც აღუთქვი და ახლაც მყავს სახეში.

მივედი თფილისის სადგურზე, აქ ვნახე ვექილი ვანო კაუხჩოვი, რომელიც მოდიოდა სტაროდუბს, როგორც ვექილი ს. დ—ბის, რომელთაც ვექილობა აეღოთ ლიხოვუბის ქვრივისგან. ორასი მანეთი და შუბა სად არ წაიყვანს კაცს.

მივაწიეთ თუ არა ნიკიტოვკას სადგურთან ღამის თერთმეტ საათზე, შემოვიდა მატარებლის მეორე კლასში ჟანდარმი, რომელმაც დაიძახა: „хто тутъ Сипо Мхеидзе.“ არ მომეწონა, ვაი თუ ხელი ამისვან-მეთქი. უცებ დავიხურე კაკარდიანი ქუდი და მივმართე ჟანდარმს: “я... но я ни въ чемъ не провинился.“ გაიღიმა და მითხრა, გუშინდელს აქეთ კამპანია გილცისთო და ჩემი ბარგი-ბარხანით გადამიყვანა იმათ ვაგონში. ვინ არ ვნახე, ორმოც კაცამდი, „პორუჩიკიდან“ დაწყებული ტაინი სოვეტნიკამდი და ბოლოს ღენერლამდი, ყველა როგორც მემკვიდრეები პოლებოტკოსი სტაროდუბს მიდიან. გამეხარდა, გავიმართე წელში, დავრწმუნდი, რომ ეს საქმე ხუმრობა არ არის და გამოვეცნაურე. როგორც კი გაიგეს, რომ ჩემი დისწული სამოკვალოვია, მოვარდენ და დამიწყეს კოცნა, რადგან მათშორისაც იყვენ სამოკვალოვები და მათი ნათესავები. მიმიწვიეს სუფრაზე, სადაც შამპანიური და სხვა სასმელები ბლომათ იყო. საათის სამამდი კარგათ შევექციით, მერე დავიძინეთ და გამოვიღვიძეთ დილის ათ საათზე. მერე გადავჯექით მეორე მატარებელში, სადაც კიდევ ბევრი მემკვიდრე დაგვხვდა. ყველას გავეცანი. კონსულის ქაღალდის შინაარსი რომ ვუთხარი, ყველამ ჩამოყარა ყურები, მაგრამ ერთმა არტილერიის კაპიტანმა სთქვა, ეგ ცნობა მართალი არ არისო. მე ბაბუაჩემისგან გამიგონია, რომ ფული ანგლიის ბანკში დარჩა პოლებოტკოსო და ბაბუაჩემი თავის დღეში ტყუილს არ იტყოდაო. ამ ლაპარაკში მივაწიეთ ქ. სტაროდუბს 14 იანვარს დილის თერთმეტ საათზე. წავედით ქალაქისკენ მარხილებით. თითქმის ნახევარ ვერსზე გაებაწრა მარხილები. შევედით შუა ქალაქში ურიის ბავშები და დიდებიც გაიძახოდენ: „მემკვიდრენი, მემკვიდრენიო! სასტუმრო სტაროდუბში არის სულ ოთხი და ვერსად ბინა ვერ ვიშოვე. ბოლოს ერთმა მოხუცმა მიმიწვია და ერთად დავბინავდით. ეს გახლდათ ტაინი სოვეტნიკი ჩეხმეტიევი. პირველ საათზე მე და ჩეხმეტიევი გავედით კლუბში, სადაც მეორე დღეს უნდა მომხდარიყო მემკვიდრეების კრება. კლუბის კარებში დაგვხვდა გუბერნიის მარშალი, გაგვეცნო და მიგვიწვია. აქ დაგხვდა არა ნაკლები ორასი კაცისა. ბევრს დაუახლოვდი, მარშალმა ოცდახუთ კაცამდი შინ ვახშმათ მიგვიწვია და დაგვარწმუნა, რომ პოლებოტკოს არაფერი დარჩენიაო. მეორე დღეს გეხელით კლუბში და ჩავეწერეთ დავთარში. სულ შეიკრიბა 420 მემკვიდრე. მარშალმა ამიყვანა სცენაზე, სადაც ერთი თუთხმეტი კაცი იყო. ამ დროს ამოვიდა სცენაზევე მოხუცი სხვილი კაცი, დაბრმავებული. ეს იყო ჩვენი ამშენებელი პროფესორი რუბეცი. ამას ამოყვა ღვდელი და დიაკონი. რუბეცი წარსდგა კრების წინა და სთქვა: სანამ საქმეს შეუდგებოდეთ, პანაშვიდი გადავხადოთ განსვენებულს პოლებოტკოსო. დიაკონის „вѣчная память“-ს თელი ხალხი ხმას აძლევდა, მოხუცი ქალები მწარეთ სტიროდენ. პანაშვიდს შემდეგ ამოვარჩიეთ კრების თავჯდომარეთ ლიხოგუბი. რუბეცი წარსდგა კრების წინაშე და სთქვა შემდეგი: „ერთი ჩემი ნამოწაფარი საზღვარ გარეთ გაიქცა და იქ ბანკში მსახურობს. ამ ექვსი თვის წინათ იგი მოვიდა ჩემთანა და მითხრა: ლონდონის ხაზინაში აწყვია მალოროსიის გეტმანის პოლებოტკოს მიერ შეტანილი ფულო, რომელიც ახლა რვაას მილიონამდი გაზდილა. გთხოვთ აირჩიოთ დეპუტაცია, რომ წარსდგეს მეფის წინაშე და ამ საქმეს თვისი ძლიერი ხელი მოავლინოს და ნუ დაგვეკარგება ეს ფულიო. ამ დროს [illegible] არის ბ. მხეიძე, რომელსაც ვთხოვთ წაიკითხოს, რა ცნობები აქვს მიღებული ინგლისიდან. მეც წარვსდექი კრების წინაშე და წავიკითხე ინგლისის ხაზინის ქაღალდი, რომ იქ არაფერი ფული არ არის. მაშინ რუბეცმა მოჰაძახა: ვინ გეხვეწებოდათ, რომ ხაზინიდან მოითხოვეთ ცნობაო. არ იცით რომ ხაზინა სარგებელს არ იძლევაო, ეს ფული არის სახელმწიფო ბანკშიო. აქ შეგვექნა კამათი და ბევრი ბაასისა და ლანძღვა გინებას შემდეგ, კრებამ ამოარჩია 25 კაცი, რომელთაც ერთი საათის განმავლობაში უნდა შეემუშავებიათ, როგორ უნდა მოგვეძებნა ეს ფული. კომისიამ სცენაზე გამართა თათბირი, რომელსაც მეც დავესწარი, როგორც ამორჩეული კრებისაგან. კომისიამ დაადგინა და კრებამაც დაამტკიცა შემდეგი განაჩენი: 1. მიენდოს ბ. მხეიძეს 1 აპრილამდი შეკრიბოს ცნობა. 2, თუ პირვე ლაპრილამდი ვერაფერი გაიგოს, გაიგზავნოს სამი კაცი: გრაფი კაპნისკი, კაზაროვი და პოლებოტკო ინგლისს იქაურ ვექილებთან მოსალაპარაკებლათა და მათი საშვალებით ბანკებში მოძებნონ ფული. 3. ამ საქმის საწარმოებლათ სახარჯოთ შეგროვილ მემკვიდრეებს მოეთხოვოს თითოეულს თითო თუმანი.

მაშინვე შეიკრიბა სამასი თუმანი. მე ჩერნიშოვმა, ჩეხმეტიევმა, ა. ერისთავმა, ლიხოგუბის ქვრივმა და კიდევ რამდენიმე კაცმა დავტოვეთ კლუბი და ვსდურთეთ ბინისკენ, ფულიც არ წარგვიდგენია.

...გაქრა ეს ზღაპრული სიმდიდრე.

ჩაიარა ჩემმა ხარჯმა, ნოტარიუსისა და ანტონ მეფისაშვილის შრომამ, ანტონ ხაბურზანიასა და სტუდენტების თხოვნამა და ქუთაისის ქალების ქებამ. არც ქ. ქუთაისს ქონია ბედი. რას არ ვპირდებოდი: ელექტრონს, წყალსადენს, ტრამვაის, თეატრს...

ამ საქმეში მოიგო: ბ. ვ. კ—მა, სტაროდუბის სასტუმროს პატრონებმა. და კლუბის მებუფეტემ.

სეფე მხეიძე.

უკანასკნელი პასუხი ბ. ბრეგაძეს.

ბ. ბრეგაძე ისე გაუმწარებია ჩემს საპასუხო წერილს, რომ ვერ გაურჩევია რა პასუხი მივეცი: მისი აზრით თითქოს მე უარი უნდა მეთქვას სამედიატორო სასამართლოზე. ბ. ბრეგაძე! პირველათაც თანხმობა გაგიცხადეთ და ახლაც თანახმა ვარ. მზათა ვარ გამოგყვეთ სამედიატორო სამართალში. დაასახელეთ თქვენი მედიატორეები:

სილიბისტრო მარგველაშვილი.

ღია ბარათი.

ბაღდადის მეაფთიქეს ევსევი გვანცელაძეს.

მ. ხ.! თქვენ ავრცელებთ ხალხში ხმებს, რომ ყოველივე მითქმა-მოთქმა ბაღდადის საზოგადოებაში თქვენგან ჩადენილ არა ერთს ბოროტმოქმედებაზე, თითქოს განგებ ჩემგან იყოს შეთხზული იმის გამო, რომ თითქოს უმართლოდ გედავებით ჯამაგირს, რომელიც თქვენგან მერგება, თქვენ კი წართმევას მიპირობთ; და რომლის შესახებ უკვე აღძარი საჩივარი სასამართლოში. ამიტომ ჩემს ზნეობრივ მოვალეობათ ვრაცხ—გამოგიწვიოთ სამედიატორო სამართალში, იმის დასამტკიცებლათ: ა. რომ თქვენს წამლებ ძი ხალხს დაწესებულ ნიხრზე ერთიორად მეტს ახდევიებთ; ბ. რომ თქვენი აფთიაქისთვის ბაღდადის უფასო ქსენონის ფერშლისგან გაპივრებულ ხალხში უფასოთ დასარიგებელ წამლებს ყიდულობთ და აგრეთვე ჩადიხართ სხვა ბოროტმოქმედებასაც. ამ ჩემმიერ ბრალდების საპასუხო ვადათ ერთ კვირას გინიშნავთ; თუ ამ ვადაში თქვენგან არ მივიღე გაზეთის საშვალებით პასუხი, იმ შენთხვევაში დადასტურებული იქნება თქვენი დიდი თავხედობა და დანაშაული საზოგადოების წინაშე. მედიატორეებათ ვნიშნავ: გიორგი დ. კილაძეს და გიორგი ა. ახვლედიანს, თქვენც ორს პირს დანიშნავთ, ხოლო ესენი თვით აირჩევენ თავჯდომარეს; მედიატორეთა განაჩენი უნდე გამოცხადდეს ადგილობრივ პრესაში. ჩვენგან გამტყუნებულმა პირმა გადაიხადოს ბაღდადის უფასო სამკითხველოს სასარგებლოთ ხუთი თუმანი. საქმე იქ გაირჩეს, სადაც მედიატორეები მოისურვებენ.

მ. კოლუაშვილი.

რედაქტორ-გამომცემელი **გ. ჰელიძე.**

გამოცდილი მოანგარიშე

დაეძებს

მოანგარიშის ადგილს რომელიმე სავაჭრო დაწესებულებაში.

იკითხეთ: ვორონცოვის ქუჩაზე, მოვაჭრე მაქსიმე მანაგაძესთან.

რკინის გზა

ქუთაისიდან მიდის.

თფილისს:	სახალხო 5 ს. 10წ. დ.; სახ. 10ს. 6წ. დ.; ფოშტ. 11 ს. 55 წ. დ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.
ბათომს:	სახ. 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 7 ს. 5წ. საღ.; სახ, 11 ს. 27 წ. ღ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. დ.
ფოთს:	სააგარაკო 4 ს. 22 წ. დ.; სახალ. 5 ს. 10წ. დ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. საღ.; სახ. 7 ს. 56 წ. საღ.
შორაპანს:	საავგარ. 4 ს. 57 წ. დღ.
ტყიბულს:	სახ. 7 ს. 50 წ. დილ.; სახ. 3 ს. 45 წ. დღ.

ქუთაისს მოდის.

თფილისიდან:	სახ. 7 ს. დილ.; სახ. 8 ს. 26 წ. საღ.; ფოშტ. 6 ს. 56 წ. საღ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ღამით.
ბათომიდგან:	ფოშტ. 1 ს. 20 წ. დღ.; სახ. 1 1ს. 14 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ღ.; სახ. 7 საათ. დილ.
ფოთიდან:	საავ. 10 ს. 3 წ. დილ.; სახ. 1 ს. 20 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ღ.
შორაპნიდან:	საავ. 9 ს. 31 წ. დილ.
ტყიბულიდან:	სახ. 5 ს. 11 წ. დღ.; სახ. 11 საათ. 9 წ. დილ.

გ. გორდაძის და ს. წერეთლის

ერთად ერთი წარმომადგენელნი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომის და სოხუმის ოლქში უმაღლესი სასახლის გოფმეისტერის, იური სტეფანეს მის ნეჩაევ-მალცევის ბემსკის მინების ქარხნისა, მიაქციეთ განსაკუთრებული ყურადღება მინის ყუთზე ნიშანს „Гемское“

რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:

საუკეთესო ქარხნებისგან მიღებული რკინეული საქონელი: კარის, ფანჯრის და ღუმელის მოწყობილობანი; სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი საღებავი წამალი, ელექტრონის ზარის მოწყობილებანი, შპალიერი, ცემენტი, ემალიანი ჭურჭლები, ასფალტი, და სხ. ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმოსაწდომ ფასათ.

ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხაილის ქუჩაზე № 65.

აბანო
ძმ. ყორყოლაძეებისა

მიმართეთ პირდაპირ

15 მაისიდან გაიხსნა შესანიშნავი მადნეული წყალი.

შემოწმებულია და გამოირკვა, რომ ეს მადნეული წყალი კურნავს სხვადასხვა სენისაგან, როგორც არის: ქარები (რევმატიზმი) კუჭის და თავის ტკივილი, ნერვების სისუსტე და სხვ. წყალი ცივი და თფილიც. ფასი ხელმისაწდომი. ხრესილის რკ. გზ. სადგურიდან ორმოცდაათი საჟენის მანძილზეა. იქვეა სუფთა ბინა და სასმელ-საჭმელი.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის.

ყოველთვიურ ჟურნალ

„განთიადზე“

(წელიწადი პირველი)

დ ა ყ ო ვ ე ლ კ ვ ი რ ე უ ლ გ ა ზ ე თ

„შინაურ საქმეებზე“

წელიწადი მეხუთე

წლიური ფასი ჟურნალისა ცალკე 5 მანეთი, გაზეთისა 4 მანეთი, ორივესი ერთად 8 მანეთი. სახალხო სამკითხველოებს და სოფლის მასწავლებლებს **ორივე გამოცემა წლიურათ 7 მანეთად დაეთმობა.** ორივე გამოცემა სარწმუნოებრივ-საზოგადოებრივია.

რედ. ღვ. ს. მჭედლიძე.

გამართული ხელისმოწერა 1913 წლის ყოველდღიურ საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთ

„სახალხო გაზეთზე“

წელიწადი მეოთხე.

1913 წელს გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამით, როგორც აქამდის გამოდიოდა. გაზეთს 1913 წელსაც ექნება **სურათებიანი დამატება.**

პრემიათ (კვირაობით) წლიური ხელის მომწერნი 1913 წლის განმავლობაში მიიღებენ

ორ წიგნს:

1) უცხოეთის მწერლები. ზომით არა ნაკლები 400 გვ. დაურიგდება იანვრის დასასრულს.

2) ქართველი მწერლები. ზომით არა ნაკლებ 500 გვ. დაურიგდება ეკენისთვეში.

გაზეთის ფასი; როგორც თფილისში ისე, მის გარეთ ღირს წელიწადში ისევ 8 მანეთად და 10 შ. ერთი თვით 15 შაურათ.

გაზეთის ფასი თფილისში და მის გარეთ წლ. 8 მ. 10 შ. 11 თ. 8 მან., 10 თ, 7 მ., 10 შ. 9 თ. 6 მან. 5. შ., 8 თ. 6. მან., 7 თ. 5 შ., 5 თ. 3 მ. 5 შ, 4 თ. 3 მ. 3 თ. 2 მ. 5 შ. 2 თ. 1 მ. 10 შ. 1 თ. 15 შ. საზღვარგარეთ: წლ. 11 მ. 10 შ. 11 თ. 10 მ. 15 შ., 10 თ. 10 მ., 9 თ. 9 მ., 8 თ. 8 მ., 7 მ., 6 თ. 6 მ., 5 თ. 5., მ. 4 თ. 4 მ., 3 თ. 3 მ., 2 თ. 2. მ. 1 თ. 1 მ., ცალკე ნუმერი ყველგან შაურათ; დამატებიანი ნუმერი შვიდი კაპ. ადრესის გამოცვლელი ფასი ქალაქიდან ქალაქ გარეთ, ან ქალაქ გარეთისა ისევ ქალაქ გარეთისაზე 2 კაპ. დანარჩენ შემთხვევაში ადრესის გამოცვლა უფასოა.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან. მხოლოდ სრული თვეებით. **ხელისმოწერა გამართულია.** 1) „სახალხო გაზეთი“-ს კანტორაში (სასახლის ქუჩა, სარაჯიშვილის სახლი, შესავალი ეზოდან), რომელიც ღიაა, დილის 9 ს. საღ. 8 ს-დი უქმეებში დილის 11 ს-დან 3 ს. 2) ქ. შორის წერა კითხ. გამავრცელ. საზოგ. მთავარ გამგეობის წიგნის მაღაზიაში სასახლის ქ., თავად-აზნაურთა ქარვასლა. ფოშტით: Тифлисъ, Груз. газ. „Сахалхо газети“ поч. ящ. 190.

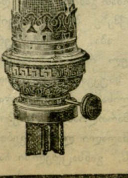

ნ. ს. ტერპი.

ქუთაისი. ქარვასლის ქუჩა.

სპეციალური სავაჭრო

ნავთის კალინო ლამპები და ფარნები, 75% იაფი ელექტრონულზე, იოლათ და ადვილათ მოსავლელი.

ნავთისავე მრავალი ფეჩები, სამზარეულო, სათფური და პრიმუსები.

ფასები ძლიერ დაწეულია.

მოითხოვეთ პრეისკურანტები.